

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VIII.

Broj 49

"Samoborski List" izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretpisnike K 1:70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2:25. Na pô i ne cijene godine razmjerno više.

Pojedini broj stoji 15 illira.

Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru

7. prosinca 1913.

OGLASE prima uprava, a pišta se na poslovni redak u redakcioneom dijelu 20 ill. u oglašenom 10 ill. Za oglase, koji se vrlo puta uvrićuju, doje se znatna popusta.
Novci se daju upravi, a rukopisi uredništvu "Samob. List".
Neplaćena se pišta ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Zaduženost.

Nije nikakva tajna, da privatni dugovi, što terete žiteljstvo našeg kotara, iznose goleme iznose. I ne govore uzalud oni, koji poznavaju ove okolnosti nešto izblîje, da je od velike česti naš seljak već prezadužen. I druge prilike, što ih danonice susrećemo, potvrđuju ovo mišljenje. No drugo je pitanje, da li se naš čovjek baš morao zadužiti preko svoje snage. Je li on posudjivao samo onda, kad je uistinu trebao novca radi oskudice te da unaprijedi ili uredi svoje gospodarstvo, ili je pravio lakoumno dug, tek stoga, jer ga je — mogao da načini. Ne treba istom isticati, da ima sjaset primjera za dugove ove potonje vrste. Prije nekoliko godina moglo se lako doći do novaca; kamatnjak — prema sadašnjem svome stanju — bio je zaista minimalan, pak zašto onda da ne posegne za novcem, kad mu se zapravo nudja, da ga spremi u džep. Tako je onda mnogi umovao i tako je bivalo. Uzajmivao je novac i onaj, koji ga je zaista trebao, i onaj, koji ga nije trebao; posudjivao je, tko je dobro sračunao, da će mu posudjeni novac donijeti u njegovom gospodarstvu nužne uspjehe, ali nažalost i onaj, tko nije ništa računao kod toga, već jednostavno potpisao mjenicu ili obveznicu, i uzajmio novac.

Seljak je prije nekoliko godina kupovao zemlju, ako mu se samo pružila prilika. Da li skupo ili jeftino, to nije bilo baš najglavnije pitanje; glavno, da mu je to zemlja

lijite bilo blizu i „pri ruci“, i da je opet za jedan grunt postao — bogatiji. Potonje uvjerenje služilo je za utjehu kraj akupe kupnje.

A morao je najprije kalkulirati, da li će mu zemljište, ako ga kupi, moći odbacivati barem takov rentabilitet, da će sadržavati u sebi one kamate, štano će ih morati plaćati za posudjenu glavnici. No stih nije mnogi računao, pa tako nije mogao naći ni računa. Zadužio se, a za kamate nije smagao. Sviški ni od kuda, a kupljeno zemljište, za koje se zadužio, ne odbacuje — kako rekoso — tolikog dobitka, da namiri kamate. A to je morao najmanje da očekuje.

Uz ovake prilike i često lakoumno zaduživanje porasao je najednom kamatnjak. Porasao je neočekivano visoko uslijed ratnih zapletaja i drugih izvanjih utjecaja, što vrlo moćni upliv na svjetsko novčano tržište. Mnogog dužnika našlo je to vrijeme posve nepripravno. Već prije nije mu dotjecalo za kamate, uslijed toče njegove ekonomike kalkulacije, a onda pogotovo. Počeli ga tiltjeti razni izdaci na sve strane, a on stoji goloruk. Pridošle k tome i druge gospodarske nedaće. Vinogradi stradali, a vino što ga je dobio, ne može do unovči. I sad mnogi dužnik traži tek spas u Americi, u prekomorskim zemljama, a prodaje i zemlju u bescjene, koju je prije skupo i preukupo plaćao. Lakoumno zaduživanje dovelo je mnoge do katastrofe; druge stavilo na rub očite pogibije.

Naši bilinski prijatelji.

Tek je anđeđni bijeli plati počeo po vrhuncima naših okolnih brdača kopati, već uz našo državno crveno reznu pomajte svoju prekrasnu bijelu glavicu najnoviji nadvjesnik proljeća — glavobolku — ili tako je znanstvena naša knjiga zove hukurijek. Utatni zvuk naši Samoborci dvoje biline tim imenom. Ona druga u znanstvenoj knjizi dolazi pod imenom visibaba, a cvali mnogo kasnije.

Podjete li već o mjesecu veljači, a kadaš i prije, pa dok još i anđej nije sa svim okopao na kojeg god bredujek oko našeg Samobora, odatlate li se prema Brezani ili Rudarekoj drži, naproti li se na Oštici ili Omič, u krasnici li se u Žumberaku, svagdje da vam oso zapeli o prekrasni cvjeti s velikim bijelim lepovima, gdje se poslovno dile i nad mame navještajući nam, da je proljetno sunce blizu.

Glavobolka — hukurijek (*Helleborus niger* ili *Helleborus macrorhizus*) koji zove u nekim nadim predsjednik, bosičnjak, milos, papica, mlađevina jest bilika, koja je karakteristična samo za neke predjelje naše domovine, a među te spada i naš Samobor, gdje je ta bilika najprije upoznata. Stari botaničari spominju je samo za Samobor i Knin;

no kasnija istraživanja pokazaše, da ga ima i u „Gorskom kotaru“ i na „Plitvičkim jezerima“, dok po Hircu nije do danas nadjen u Slavoniji kao ni na Velebitu. No kolega Poljak uvjerava me, da ga je motrio i na Velebitu i to u visinama od preko 600 metara, a bilo ga je i u Slavoniji na cijeloj porabnoj ponici Kradje.

Hukurijek raste u nas oko 10 vrata — no najljepši i najkarakterističniji je baš hukurijek crni (*Helleborus niger*). Međutim novija istraživanja prof. Hirca pokazala su da se u nas zapravo ne radi o stvarnom *Helleborus niger*, te on svojoj „Revisiji hrvatske flore“ (Fakultet akademije knjiga 167.) odlučno istjevjuje, da *Helleborus niger* valja smatrati za male flore, jer je nad hukurijek, koji je doved naziven tim imenom učitom samo jedna sortatica, koja se razlikuje od *Helleborus niger* i latom i veličinom cvijeta, a dolazi pod imenom *Helleborus macrorhizus*. Nije nalaždača istraživati, koliko su izvodi prof. Hirca lepravni — stih vrlo. Sto su obje sortaticice da neštočujuće posve jednake, a i nečijen što je hukurijek crni, po čemu ga i prozvao hukurijek crni. Uz već prije poslovnu muku zova ga i spreč, a u nekim prenositivima i jastuka, jer se događa da procvata kadaš već u prosincu. Njemačka ga knjiga zove ravnim imenom,

a najobičnija su: Schneerose, Weihnachtsblume, Weinachtrose, Christrose.

Kukurijek spada u rod *Helleborus* (Ranunculaceae) i to u osaj odjel, kojemu je plod mješur. Uz ostale vrste hukurijeka vrlo mu je bliz rođak latijevske — bilina sa zlatnočušnim velikim cvjetovima, koja tako često susrećemo po močvarama i močvirnim livadama. Korjen mu je kako već prije rekoh, tamnosmeđe boje, a listova iz njeg jedno, a kadšto i više batava, koji narastu do 30 cm. visine. Listovi prezimi, kožasto je svijetlo ili tamno. Boja eru je tamnotamna, a rasčepkano je u pet ili devet dijelova, na kraju nastavljen. Uspravno, debelo sotno i golo batvo nosi na kraju veliki bijeli cvjet, riječko 2 ili 3 cvjetna. Cvjetovi dolaze u promjeru 1-12 cm.

Kukurijek voli vapreno brežuljasto tlo, a doslje i u visinu od 1800 m. Vrlo žestio — a osoblito u nas — uzajemo ga u crkvu s božićnjicom i rešinom a posjećujući u bukovoj žumi. Kao i ostale sortatici tako i ovaj imade oltar tek i pripada k sakristijskim predstavama. U prijašnja je doba služio za praviljenje otrova. U njegova selima korjeni imade dvoje otrovne svari, koje su u vodi raskošljene i to *Helleborin* ($C_20 H_{16} O_8$) i *Helleborein* ($C_{27} H_{30} O_8$). Sviđi korjen pravosrđuju na kobi crvenito, a jedemo li ga,

gospodin Milan Thanhoffer, upravitelj kr. kot. oblasti, a za predsjednika glasačkoga odbora II. imenovan je gosp. dr. Dragutin Alković, kr. kot. oristav.

Skupni imenik izbornika cijeloga izbornoga kotara izložen je od današnjega dana kod trg. poglavarstva u Samoboru na svačiji uvid; osim toga mogu se uvidjeti izborne liste pojedinih općina kod dotičnih općinskih poglavarstava.

Svakomu izborniku ima se najkasnije dva dana prije izbora dostaviti u stan izbornika iskaznica. Primitak iskaznice treba da je potvrđen od izbornika. Svaki izbornik, kojemu iskaznica nije, kako bi trebalo, u stan dostavljena najkasnije dva dana prije izbora, može zasvjedočivši svoju istovetnost ispravom ili dvjema vjerodostojnim svjedocima od oblasti, koja je zvana izdavali iskaznice, za vrijeme uredovnih sati i na dan samoga izbora lično tražiti, da mu se iskaznica izda. Kad god izbornik zatraži, valja da mu oblast, koja je izdala prvu iskaznicu, izda duplikat namještaju izgubljene iskaznice.

Izbornik može ipak i bez iskaznice doći na biralište, a tako i glasovati, ako mu istovetnost potvrde dva člana izbornoga odbora.

Izbornici dolaze k izboru osobno i glasuju usmeno.

Izbornici se prozivaju redom iz azbučnoga popisa samo jedamput. Čitanje azbučnoga popisa i prozivanje izbornika mora biti svršeno najkasnije jedan sat prije zaključka izbora.

Zabranjeno je k izbornom činu ponijeti stapanve ili oružje.

Zabranjeno je svakome, dok se ne svrši izborni čin, govoriti govore izbornicima ili kako mu dragi drugčije agitovati za izbor i to u izbornim prostorijama i u najbližem okolišu zgrade, što će ga topografski obilježiti predsjednik izbornoga odbora.

Eventualni uži izbor obavit će se slijedan iza prvoga izbora i, ako bude konačni posljedak izbora ustanovljen na sam dan izbora, dne 17. prosinca 1913., bude li pak konačni posljedak izbora ustanovljen slijedeći dan izbora, obavit će se uži izbor dne 18. prosinca 1913.

U Zagrebu, 2. prosinca 1913.

Kr. županijska oblast.

Koliko ima izbornika po općinama. Kako smo već javili, broj izbornika iznosi u izbornom kotaru Samobor 3.506. Od ovih otpada:

1. na općinu trg. Samobor	271	Izbornika.
5. na općinu Podvrh	524	.
3. na općinu Sv. Martin	375	.
4. na općinu Sv. Nedjelja	293	.
5. na općinu Stupnik	434	.

prouzročuje omaglicu, proljev a kadilo i grčeve.

Prostiji je svijet upotrebljavao korjen za liječenje kod raznih bolesti marve. Korjen su crnog kukurijeka kuhalili u srednjem vijeku i dobivenu tekućinu davali piti duševno bolesnima. Uopće se u moć kukurijeka podavalio vrlo mnogo nade.

Kukurijek je poradi svog prekrasnog bijelog cvijeta, koji znade biti često na krajnjima lapova i ružičasto omašten, vrlo drag i prodaje se mnogo, nesamo u nas nego i po ostaloj Monarhiji, gdje ga ima. Uz božkovinu, resinu i jaguc donosi se na zagrebački trg i kukurijeka u velikim masama i to baš iz Samobora, budući da ga u zagrebačkoj gori nema. Već sam onom prilikom, kad sam pisao o gore pomenutim bilinama, istakao, kako bi trebalo da se zabrani ovako bjesomučno uništanje staničnih rijetkih bilina. A da sam u tome imao pravo, i da to nije ništa smiješna, kako su to neki htjeli da prikažu, najbolji je primjer to, što je u Bavarskoj baš kukurijek zakanom zaštitena bilina, te se smije fragati jedino dopuštenjem na diežni oblasti. Sličnu zabranu publicirala je za zaštitu kukurijeka i gradska uprava grada Beča. Sto dakle nije smiješno u Bavarskoj i Beču, neće biti valjda ni u nas!

Fran Šuklje.

6. na općinu Brdovec	609	.
7. na općinu Šestine	202	.
8. na općinu Pušča	260	.
9. na općinu Stenjevec	266	.
10. na općinu Vrapče	312	.

Najveći broj izbornika u cijelom izbornom kotaru otpada na općinu Brdovec (609), najmanji na općinu Šestine (202). U samoborskom upravnem kotaru ima najviše izbornika općina Podvrh (524) najmanje općina Samobor. (271).

Razlika u broju izbornika za trg. Samobor. Kod posljednjeg izbora u Samoboru bilo je u Trgovištu Samobor 247 izbornika, prema tome je sada njihov broj porasao za 24.

Kandidati. Koliko je dosad javljeno po novinama, kandidira u samoborskem kotaru Dr. Ante Pavelić liječnik u Zagrebu, na pravaškom programu, te Juro Valečić, seljak i posjednik u Purgariji, na programu seljačke stranke.

Izborne iskaznice sve su u jedan dan, u četvrtak, podijeljene izbornicima u Samoboru. Samo neznatan broj iskaznica nije se mogao dostaviti radi odsutnosti nekih općinara.

Promjena u glasalačkom odboru. Predsjednikom I glasačkoga odbora imenovan je mjesto Milana pl. Thanhoffera po žup. oblasti Mirko Pažameta kr. kot. predstojnik u Zagrebu.

Za uredjenje kapelica sv. Jurja i sv. Mihalja.

Primamo i rado donosimo ove reči:

Nema sumje, da svaki Samoborac i Samoborka služe i časti starodrevne naše kapelice sv. Jurja i sv. Mihalja, koje se ponosno koče nad ubavim našim Samoborom. Te nas kapelice sjećaju na lijepa stara vremena i na stare običaje. Nekada su bila ondje velika proštenja, svaki su čas javljala zvonca, da se ondje služi sv. misa; sad je od svega toga ostala — tek uspomena.

Crkvice su obadvije u slabom stanju; trebaju znatnih popravaka, jer će ih inače Zub vremena uništiti. I nutrašnji uredaj iziskuje mnogo promjene i popravaka. Rado bih, da te kapelice opet ožive i da budu dostojevine svete službe, pa smjerno molim drage župljane u to ime milodare. Kad bi svaki doprinesao makar i mali, neznatni obol od nekoliko filira, sabrala bi se lijepa sveta, koja bi dostačala. Molim i dične Samoborce koji su rasijani po našoj domovini pa i one, u tudjem, dalekom svijetu, da se sjete sv. Jurja i sv. Mihalja s kojim darom. Možu mnogoga vežu nježne uspomene na te crkvice.

Za kapelu sv. Jurja vetr je počeo sabirati naš saugradjanin g. Franjo Švarić, gostoničar i posjednik, pa prinose za sv. Jurja molim slati na g. Švarića ili na župni ured u Samoboru, koji će to njemu uručiti. Za sv. Mihalja neka se šalje izravno na župni ured.

Nadam se, da će ova moliba naći odziv, jer Samoborci znaju čuvati svoje starine.

U Samoboru, dne 3. prosinca 1913.

Milan Zjalić, župnik.

Vrijeme.

Sve do jučer tečajem cijele jeseni bila je vrijeme toplo sa jugovinom. Po Ilavadama, polju i u šumi nikto je i rascvalio se cvijeće, koje običaje cvjetati u proljeću. I kod voćaka nastalo je gibanje. Na južnim sunču izloženim mjestima začele su bijlice cvjetati, ranije vrste jabuka začele se također buditi iz svog mira i počinka. Kod loze, koja bila je kasno u rujnu oštećena od tuče, stali su bijati zaperci.

Našlo se je i zrelih šumskih jagoda, po vriovima malina. Neobična topla jesen probudila je mnoge rastline na nov život, koji se počinje inače nakon zimskog mirovanja u proljeću.

Sva je sreća da je barem sada zahvalio, inače je prijetila velika pogriša, da će

sve prolistati i procvasti, pričuvnu hranu potrošiti, a zatim uslijed zime sve pozeptati. Time bi rano izgubili prirod buduće godine, a lako bi i same voćke i čokoće stradalo.

S druge strane lijepa topla jesen pogodovala je da su se mogle sve jesenske radnje pravodobno te uredno po lijepom i suhom vremenu obaviti kao sjetva ozimina priprava tla za proljetne usjeve te radnje u vinogradima voćnjacima i u ilavadama.

Prištadio je narod mogo hrane za blago, jer se je ovo sve do sad napasivalo, a prištadio je na gorivom drvu, koje je radi sjeće i izvoza drva posljednjih godina i kod nas vrlo poskupilo.

Domaće vijesti.

Promjene u učiteljstvu. Kr. zem. vlasta odjel za bogoslovije i nastavu imenova je privremenu učiteljicu u Sv. Martinu, Mariju Ivanić, pravom učiteljicom, te je i dalje ostavila pridjeljenom kod iste škole.

Iz Sarajeva. Na nedavno održanoj glav. skupštini hrv. pjev društva "Trebević" izabran je ponovo i jednodušno predsjednik prof. Josip Milaković. Ujedno mu je izraženo jednoglasno zapisničko priznanje za njegov rad oko napreka i procvata "Trebevića", a potom i širenja hrvatske popijeve.

Narudžba opć. pjeska. Gradjevna uprava realne gimnazije u Zemunu ponovo je naručila jedan vagon (15.000 kg težine) bijelog pjeska.

Za društvo Sv. Cirila i Metoda sabralo je uoči sv. Nikole veselo društvo kod Ive Budija 12 K.

+ O. Grgur Križan, svećenik-franjevac ovdašnjeg samostana umro je jučer o podne nakon duge i teške bolesti u 27. godini života. Sprovod vrijednog ovog redovnika je slijutra u ponedjeljak u 1/2 sata poslije podne. — Pokoj mu vječni!

Fanfara Hrv. Sokola u Samoboru priredjuje na Stefanie, dne 26. o. m. koncerat s dilektantskom predstavom i plesom. Osim fanfare, koja će svirati više koncertnih komada, sudjelovat će i tamburaški zbor Pučke čitaonice, dok su se za predstavu pobrinuli dilektanti članovi domaćega Hrv. Sokola. Potanji program, koji će biti vrlo biran, javit će se naknadno, a istotako i prostorije, gdje će se koncert održavati.

• Sjednica trg. zastupstva. Budući da se nakupilo već više predmeta, koji se imaju raspraviti u trg zastupstvu, to bi se imala doskora sazvati trg. sjednica. Na dnevnom će redu biti ovi predmeti:

1. Prijedlog trg. poglavarstva o otpisu neutjerenih općinskih tražbine.
2. Priopćenje rješidbe žup. upravnog odbora o odobrenju drvosječnog i ogojnog prijedloga za godinu 1913—14.
3. Odobrenje i pretres vozarskog statuta.
4. Rasprava o zajamskom redu.
5. Rasprava i odobrenje živodarskog statuta.
6. Priopćenje rješidbe gradskog poglavarstva u Zagrebu gledi dugovna za urešno bilje nabavljeno u godini 1908. za 980 K.
7. Dopis gradskog poglavarstva u Zagrebu, kojim se dostavljaju dugovni iskazi za potpore pružene ovoopćinskim zavješnjicima Anastariji Svirig i Ani Šinković, u svoti od 432 K.
8. Priopćenje potvrde mjesnog suca za trg. Samobor, Franje Reizera ml.
9. Priopćenje rješidbe žup. upravnog odbora o ubočkoj potpori Josipe i Rezike Žiković.
10. Rješenje žup. upravnog odbora o ubočkoj potpori Josipa Pentia.
11. Priopćenje pregovora trg. poglavarstva navedenih na osnovu zaključka zastupstva od 11. veljače 1911. sa Eduardom Presečki radi uredjenja tražbine za 300 K za popravak mosne vase.
12. Izbor šumskih ingara.
13. Molba samostana o franjevac za oprost od plaćanja poreza na vino.
14. Molba Franje Štengla za otpis opć. potrošarine.
15. Molbe za potpore Društva za namještene nećelice, Društva za promet stranaca i Hrv. akademskog potpornog društva.
16. Molba Ijara Marka Pintarica i Mije Kocjanica za dozvolu isplati cijelogodишnje plaće.
17. Prijedlog dñ. sudb. vijećnika Antuna Hochstetlera, da se popravi spomenik Ivanu Per-

kovcu. — 18. Molbe za potporu. Marka Bedenka, Magde Garašić, Julike Bičan i Josipa Gorupca. — 19. Prijedlozi za bojno-opskrbne troškove.

Iz sudnice. Dne 5. o. mj. postaje podne vodila se kod ovađnjega kr. kot. suda rasprava protiv Dušana Presečkija i Guida Spigelskija ml. Protiv ove dvojice podignuli su tužbu Milan pl. Thanhoffer, kr. kot. upravitelj, Mirko Klečić, načelnik i Mirko Tršinski, bilježnik trga Samobora radi prekršaja suprot sigurnosti poštovanja. Svojedobno podnijeli su naime optuženi D. Presečki i G. Spigelski podnesak na kr. žup. oblast kao članovi kluba „Siđma“. Sadržajem ovoga podnesaka našli su se tužitelji povrjetjenima te tražili suženu zadovoljstvu. Kako smo u tečaju rasprave razbrali radilo se je o tome, što su D. Presečki i G. Spigelski u ovom podneku tvrdili, da zapisnik trg. poglavarskog ne odgovara faktičnim zaključcima trg. zastupstva. Nakon provedene rasprave, koja je trajala cijelo poslijepodne osudjeni su D. Presečki i G. Spigelski ml. svaki na kazan zatvora od mjesec dana. Obje stranke, kao privatni tužitelji tako i optuženi najavili su protiv osude priziv, prvi radi premaša a potonji radi previško odmjerene kazne.

Bolno-opskrbni namet. Javili smo, da se je imao bolnički namet raspisati sa 14%, na osnovu naredbe županijske oblasti. Naknadno je medjutim sada zem. vlasta odredila, da se za godinu 1914. ima propisati ovaj namet samo sa 13% a zdravstveni sa 21/2% (dosad je ovaj bio 2%).

Poštuhod Samobor-Bregana. U posljednje se doba radi živo na tome, da se od Samobora do Bregane zavede jednoprežni poštuhod, koji bi općio jedamput dnevno. Kako ovo uvedenje iziskuju faktične potrebe tamošnjega žiteljstva, pak razgranjene tvornice štapova, ima nade, da će se poštuhod urediti u najskorije vrijeme.

Unašanje mrtvaca u crkvu. Pri-mamo na uvrštenje ove retke: Kod nas se uvriježio običaj, da se mrtvaci unose u crkvu prigodom pogreba te se tamo nalaze za cijele mise. Svi smo ljudi, i štujemo pokojnike, ali držimo, da bi ovaj običaj unošenja mrtvika u crkvu mogao prestati, a da se pri tom ne ćemo ni najmanje ogrješiti o dužne osjećaje i pietet prema pokojnicima. A pri tome bi pošli ususret samo zdravstvenim obzirima i uredbama. Netko umrije od prijepljive bolesti, a unosenjem mrtvaca u crkvu, zar nema dosta prilike raširenji bolesti, gdje se nadje naokupu općinstvo u većem broju? Upravna oblast u sporazumu s duhovnom, mogla bi u ovom smislu izdati odredbu, te zgodnje načinom uputiti žiteljstvo, kako se kosi sa zdravstvenim odredbama unašanje mrtvih u crkvu.

Uredjenje popuzine u Sv. Martinu Radnje oko uređenja ove popuzine morale su se prekinuti radi vremenskih neprilika i nekih terainskih potekličkih. Nastaviti će se i dovršiti u proljeće.

Otkup poreza od pića i općina Podvrki. Gledajući na prava pobiranja poreza na vino u upravnoj općini Podvrki povodom je bila rasprava sa finansijskim uredom, pa je bila po opravdilju općine i potomjena posudjena stvota u ime ovoga okupu. No za ovaku pogodbu, koja spada pod tod. 9 § 26. zakona o uređenju općine treba zaključak zastupnika, a budući da se novoizabrano zastupstvo ne može još sastati radi raznih mletačkih, to je kr. županijska oblast odredila, da se ima sastati stari opć. odbor i sjednica, koji će radi kontinuiteta fungirati sve do toga, dok se ne konstituiraju pravovaljeno izabranu novo zastupstvo. Usljed toga bit će odmah sastanat stari općinski odbor, da stvori zaključak o zaštuju prava pobiranja poreza na vino.

Kapela Sv. Otmotit u Lipovcu. Umođeni smo za uvrštenje ovih redaka:

Ovialisti smo po kr. županijskoj oblasti u Zagrebu sa sabiranje mlodera za kapelu u Lipovcu. Tačkim smo ja mukama usigradili, ali mada je nijesmo nikako mogući do kraja urediti. Zato u ime svoje i sime osimlih Štetja u Lipovcu ponosno nosimo

p. n. općinstvo, da se ove kapelice sjeti kojim darom, kako bismo mogli i njenu unutrašnjost dočno urediti. Malo i Janko Gunčić, sabrači.

Hitlo se zaodjeti za zimu. Tomi Matašiću posjedniku u Samostanskoj ulici br. 4, nestalo je u noći od 16. pr. mj. ogrtača. Ustanovljeno je, da je ovaj kaput ukrao seljak Josip Mikoč iz Fužina, kotara Delnice. Mikoč je uhićen i predan kotarskomu sudu.

Naruštyene vijesti.

Dobrovoljno vatrogasno društvo održalo je prodavče subote svoju odborskiju sjednicu u načelničkoj sobi trg. poglavarskog. Načinci su bili članovi odbora Klečić, Kompare, Lesec, Meliničak, Toni i Zjalić. Sjednica je tekla ovim redom:

1. Vojvoda Lesec pozdravlja novog člana odbora i vatrogasnog dužobržnjika Milana Zjalića, koji je ovaj put po prvi put prisustvovao odborskom sijelu.

2. Prema pozivu zapovjedništva vatrogasne čete podnosi vježbatelj Meliničak novo razdijeljenje trubljačkih područja. Dogodilo se već nekoliko puta — pa i kod podijednje vatre — da nijesu nekoji vatrogasci na periferiji mesta čuli požarnog alarmu. Za to su točno razdijeljena područja na sadašnje trubljače tako, da je svaki od njih dužan, da prodje kroz sve naznačene ulice i daje propisne navještaje.

3. Da bude navještaj vatre u potpunom opsegu i što brže proveden, zamoljen je načni župnik, da odredi neka se uporedo s trubljačkim uzbudima, daje znak na vatu i sa tornja za t. z. udaranjem u stranu. Kod obične vatre davat će se znak sa zvonom u trajanju jedne minute. Bude li požar velik, uslijedit će nakon 3 časa ponovo isti znak zvonom i u jednakom trajanju kao prvi put. — Načni župnik potpuno prihvata prijedlog, te će odmah izdati zvonom način prema ovome zaključku.

4. Konačno je određeno da će se vatrogasni ples s tombolom prirediti u nedjelju 18. siječnja.

Pučka knjižnica čitaonica održat će 28. prosinca u 3 sata poslijepodne svoju redovnu glavnu skupštinu, čiji ćemo dnevni red naknadno priopći.

Kao novi članovi primljeni su: Josip Bärenscherer, Josip Gerašić, Ivka Barešić, Rezika Cimermančić i Albina Kalin.

Mjesna organizacija Saveza hrv. obrtnika održavat će u pondjeljak dne 8. o. mj. u trg. vježnici u 3 sata poslijepodne skupni sastanak.

Prilike u Americi.

Vjerni preiplatnik našeg lista u Americi, g. Ivan Regović, koji se upravo povratio iz Seattle Washingtona, salje nam ove retke, koje donosimo radi općeg interesa:

Na raspranje onim Samoborcima i okolnim žiteljima, koji su se zakanili u ovo doba ili doskoro sašli na saradu u preko-oceanske kraljeve, želim iz svoga vlastitoga iskustva istražiti savjetovati. Izjavljajući upravo sada neka si nitko ne šalje na saradu u Ameriku, jer će pripasti u tlo doba, u zao čas, t. j. sebi na nestrudu, a možda i drugom na teret i nepriliku.

Razlog je u ovome: Radije su vrio pale, ponajviše radi političkih razloga i trgovine, koje se tako brzo ondje ne smatraju.

Premišli i nedospeo ljudi neka se nijako ne šalje osamro, ako nemaju ved ondje sigurnih savjetnika ili bolje čuvare. Stari i nemotni za rad neka nipošto ne idu, dok oni, koji još mogu rediti ali nijesu potpuno zdravi mletački nekađe ne idu, jer ondje vopće nijesu eti za žiju korist. Ako je ikad god ipak zatrelo, da ide i prodje u ovo doba, siguran sam, da će se krateko pokazati.

Svak je, ako ved mora da odleti sa rodjene si grude na saradu u Ameriku, bolje idati, da se omesti doši se onaj približno

prave i čuju bolji glasovi, što bi moglo biti oprimljike istom za 6 mjeseci.

A kad netko mora da se nadje na zradi u tom tudjem svijetu, prva i glavna mu budi zadača, da nauči tamošnji jezik jer bez toga znanja — makar tek najpređnijeg — ne može upravo nikako napredovati. Teško bi bilo opisati, kakove trpi poteškoće naš čovjek, dok ne nauči jezik i ne prouči prilike ondašnjega naroda. U tom prodje 2—3 godine, mnogo puta i više. Sreća je jedina, ako čovjek imade tamo kojeg svoga prijatelja, koji mu u nuždi pomaže, a bez koga nipošto nov čovjek ne može dobiti posla.

Često se čuje kod nas, kako je nužno, da je tko jak, učen i t. d. To je dobro, ali samo za toliko da tamo lakše podnosi i shvaća a tko tamo više nauči, bolje za njega. Od obrtnika može se ondje upotrijebiti krojač i kovač i to dobar, zatim limar, bravari i donekle stolar. Drugi obrti vrlo malo. Trgovacki pomoćnici dolaze dobro u velikim trgovinama, gdje imade naših kolonija, jer se razumiju u trgovini s našim narodom ali uz to moraju dakako i engleski naučiti. Mjestimicetak dobro dolaze ondje i učitelji glazbe.

Mnogo se kod nas govori ako ovaj ili onaj pošalje kući par statina kruna. To bi bio po prilici 10% od svih, koji su ondje, dok se o onima malo govori, koji ne mogu odanje ništa stati. Mogao bih takovih načlosti došta nabrojiti i iz samog Samobora. Ima tome i drugih uzroka, a ne samo, da ne će stati, kako si to ovdje mnogi krivo tumače. A rijetki je od nas, da si se bi poželio za par dana povratiti u domovinu, kad bi samo mogao, a da i ne govorim o onim poteškoćama, što ih putnik prepati na moru i Željeznici u strahu i bolestima.

Evo sam propisao, što znadem iz vlastitog iskustva, što sam ga stekao za boravljienja u Americi blizu 7 godina kroz 2 puta. Ako se kome svidja, neka se posluži s ovim mojim savjetom, ali ako ne vjeruje, neka se podje uvjeriti.

Ivan Regović.

Gospodarstvo.

Cijena voća. Ove jeseni razvila se živahna trgovina voćem. Na sve strane bijaće velika potražba. U susjednom kotaru Jasici veći producenti unovčili su rvoje jabuke po 12. do 35 kruna. Iste cijene bojni producenti postigoće i u županiji varadinskoj.

I kod nas rasprodano je sve voće uz povoljne cijene. Prigodom berbe plaćalo se je za kruške bolje vrste 24—30 kruna, za jabuke 14—24 kruna. Za otpalo i od tuče natučeno voće po 7—8 K. Za isto voće biju u Njemačkoj dvostruko više cijene. Tamo se je najbolja vrsta za jabučno vino plaćala po 16 kruna za 100 kg., odnosno po vagonu 1400—1600 kruna, a za izabranu stočno voće 40—80 K.

Voćarstvo imade u našem kraju ilijepu budućnost; samo bi mu valjalo veću pozornost posvetiti oko uzgoja.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Sve domaćice kažu

potpunim uvjerenjem:
nema kave bez :Francka;
pa za to i preporučuju samo
„Pravi :Franck : s tvor-
ničkim znakom „mlinac“.
S. Š. Š.

Sl. općinstvu trga Samobor i okoline
preporučujem svoj veliki izbor
ogrlica i košulja
za muške, kičbrane, kao i upravo prispjele ljepe
zimiske

štofove i barhende

za ženske haljine.

L. ROSENBERGER

trgovina manufakturne robe
SAMOBOR, glavni trg.

Sredstvo proti zatvorenju,
tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i
sigurno djelujuće sredstvo, te prema
isporedjujućoj analizi najbolja
gorka voda.

STERNOV pošta Sokolice kod Brna

Solidno posudje!
Kuhinjske opreme!
Krojačke lutke!

Vladimir Senel

Zagreb, Juriščeva ulica 5

MILIJONI

upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hriпavac

Kaiser ovy

Pišni Karamelly

sa tri emerike
8050 svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.

Osmot 20 i 40 fil., svežanj 60 f.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČICA
Ispisnika u Samoboru

Rendez vous Samoboraca u
Zagrebu.

Svratiste

k, bodačkom rogu'

Izvrstan pelinkovac

preporučuje svojim cijenjenim gostima

M. Pilaj, svratistar.

Svaki Hrvat rabi samo

Allabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a
prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u
Utekarni g. Mirka Kleščića.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Veliko skladiste fine svile, fantasie tkanina po najnovijem
ukusu, engleskih tkanina za kostime, flanela za bluze i
kućne haljine te raznih podstava i barhenda.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20 – šaljemo franko.

Muško i žensko rublje kao i posteljina.

Veliko skladiste pamučne i platnene robe, stolnog rublja,
garnitura za kavu, vezena garnitura za krevete i pokrivača
od flanela, engova, zavjesa i tkanina za pokućstvo.

4 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Dobije se svuda — Štoj samo 4 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretognog papira
U ZAGREBU.

4 filira

4 filira

SAMOBORSKA ŠTEDIONICA

utemeljena god. 1873.

Bionička glavnica
i vlastite zaklade
K 540.140.—

Podjeljuje zajmove na
mjencice, na hipoteke i
na vrijednosne papire.

TRG LEOP. SALVATORA BR. 8.
VLASTITA KUĆA.

Prima i ukamačuje uloške
na knjižice i na tekući
račun.

Štedni nježni koncom
g. 100.
K 1.000.000.—

Unovčuje čekove i doz-
nake na domaće i ino-
zemna mjesto.

Mijenja inozemni novac uz najpovoljnije tečajeve.